

Amanda Kyle Williams
Een onverwacht genoeg

2011
Uitgeverij XL
Leidschendam

Hoofdstuk 1

Mijn naam is Keye Street. Voornaam is van mijn Aziatische grootvader en mijn adoptiefouders hebben me gezegend met de tweede. Van beroep ben ik detective – privé welteverstaan – en zorg ik ervoor dat ontsnapte gevangenen die op borgtocht vrij waren netjes worden terugbezorgd. In het gewone leven ben ik een alcoholist die droogstaat, fervent aanhanger van Krystal-cheeseburgers en Krispy Kreme-donuts en voormalig gedragsdeskundige van de FBI. Hoe ik in het Zuiden terecht ben gekomen, waar ik me met mijn uiterlijk onderscheid als iemand die ze in het grootste deel van Georgia nog steeds een verdomde vreemdeling noemen terwijl ik in de ogen van de rest van de wereld klink als een rasechte boerenpummel, is een mysterie dat Emily en Howard Street nooit helemaal voor me hebben kunnen ontrafelen. Ik weet dat ze zo graag een kind wilden dat ze een mager speenvarken van Chinees-Amerikaanse afkomst met twijfelachtige genen uit een weeshuis plukten om te adopteren. Mijn grootouders en verzorgers zijn vermoord en mijn biologische ouders zijn twee drugsverslaafden en een nachtclubdanseres. Ik kan me ze niet herinneren. Kort na mijn geboorte zijn ze ervandoor gegaan. Ik ken maar een paar woorden Chinees, maar mijn moeder, Emily Street, die beter dan wie

ook thuis is in de taal van hints en toespelingen, heeft me veel geleerd over de passieve en agressieve taal van de vrouwen in het Zuiden. Ze wilden eigenlijk een schattig blank kindje, maar door iets in het verleden van mijn vader, iets waar ze mijn hele leven categorisch over zijn blijven zwijgen, kwamen ze daarvoor niet in aanmerking. Ik had al snel door dat men in het Zuiden leeft op geheimen.

Als kind was ik gek op het Zuiden, ik hield ervan met hart en ziel en dat is nog steeds zo. Je leert het te vergeven voor zijn bekrompenheid en groeipijnen omdat het zo enorm joviaal is. Je vergeeft het de verstikkende zomers omdat het voorjaar zo weelderig is en pasteltinten overal opduiken. Omdat november verbijsterend oranje en rood en geel is en omdat de winters mild zijn en gelukkig nooit lang duren. Omdat maïsbrood en zoete thee en gebraden kip net zo onontbeerlijk zijn voor een zondag als nette kleren voor de kerk. En omdat elke zichzelf respecterende zuiderling altijd alsjeblieft en dankjewel zegt. Het draait om zachte lucht en zomerse wijngaarden en sappige tomaten uit eigen tuin. Het draait om perzikbomen waarvan je het fruit rechtstreeks plukt en sap dat over je kin druipt. Het draait om onverholen waarderend voor de burens in Alabama die zelf het meest te lijden hebben onder hun onderbroekenlol. Het Zuiden dringt tot diep in je bloed, neus en botten

door. Ik ben niet zozeer deel van het Zuiden, het Zuiden is een deel van mij. Het is een romantisch idee overweldigd te worden door de geografie. Maar hier beneden lopen we allemaal een beetje met ons hoofd in de wolken. We zijn Rhett Butler, Scarlett O'Hara en Rosa Parks tegelijk.

Mijn Afro-Amerikaanse broer Jimmy, die twee jaar nadat ik bij ze was komen wonen door mijn ouders werd geadopteerd, ervoer het totaal anders. Aangezien we geen van beiden blank waren, waren we het mikpunt van onwetendheid en stereotypen, maar zelfs dat leek in mijn voordeel uit te pakken en richtte zich vooral tegen Jimmy. De mensen verbaasden zich er geregeld over dat ik Engels sprak en raakten vertederd door mijn zuidelijke accent. Door mijn Aziatische afkomst verwachtten ze dat ik bovengemiddeld zou presteren. Men verwachtte dat ik zou uitblinken, moedigde me ook aan. Diezelfde mensen zouden 's avonds de straat oversteken om te voorkomen dat ze de stoep moesten delen met mijn broer, in de veronderstelling dat hij, zwart en bovendien man, wel gevaarlijk zou zijn. Hij nam van mijn moeder het accent over dat voornamelijk aan de kust van Carolina wordt gesproken en dat eigenlijk gereserveerd is voor zuidelijke blanken in overwegend blanke buurten. En dat in een tijd dat niemand was gecharmeerd van een multiculturele samenleving.

Het leek erop dat hij nergens een plek kon vinden waar hij zich thuis voelde en hij gebruikte zijn middelbareschooltijd om aanvragen te sturen aan universiteiten aan de Westkust en zijn ontsnapping zorgvuldig voor te bereiden. Jimmy heeft zijn zaken goed geregeld. Een degelijk vent. Stond nooit rood, is nooit ontslagen, is nooit ergens verslaafd aan geweest en is nooit na een slok te veel over Fifth Avenue in New York gereden met zijn hoofd uit het open dak van een limousine terwijl hij met zijn meest zuidelijke tongval: 'De groeten allemaal!' schreeuwde. Jimmy is het brave kind. Op dit moment woont hij in Seattle met zijn geliefde, Paul, en zelfs de belofte van de overheerlijke zwartebessentaart van zijn moeder kan hem niet naar Georgia lokken.

Hoe ik vanavond hier ben beland, met in mijn knuist mijn 10mm-Glock geklemd en mijn rug tegen de zijkant van een oude houten veranda terwijl er afbladderende verf aan mijn zwarte T-shirt blijft plakken en neerdwarrelt op het gebarsten hout, is een heel ander verhaal.

Ooit werd ik speciaal agent Street genoemd. Dat klinkt wel goed, vind je niet? Ik was uitstekend getraind voor dit soort werk en had voldoende tijd in het veld doorgebracht voor ik werd overgeplaatst naar Quantico naar het *National Center for the Analysis of Violent Crime* (NCAVC), het onderzoeksin-

stituut voor analyse van geweldmisdrijven, als onderzoeker van gewelddelicten en voor het opstellen van profielen. Een jaar later ontnam de FBI me mijn pasje en mijn pistool en overhandigde me een ontslagbrief.

‘Je hebt de hersens en het talent, doctor Street. Waar het aan ontbreekt is concentratie.’

Ik herinner me dat ik op dat moment dacht dat het enige waaraan het mij ontbrak een borrel was en dat was natuurlijk een deel van het probleem.

Die dag werd ik begeleid naar de FBI-garage waar mijn oude cabrio, een Impala uit ’69 in twee kleuren wit en ongeveer een kilometer lang, over de lijn tussen twee vakken geparkeerd stond. Ontsla een speciaal agent en je krijgt er twee parkeerplaatsen voor terug. Geen gekke deal.

Op dit moment sloop ik onder het voorraam met gordijnen door en feliciteerde mezelf omdat dat gelukt was zonder geluid te maken. Toen begon de rottende veranda te kraken. Lichtflitsen van een televisiescherm dansten langs het raam en het geluid stond zo zacht dat ik het nauwelijks kon horen. Ik wachtte, roerloos, en luisterde of ik binnen beweging hoorde, waarna ik mijn hoofd hief en probeerde tussen de gordijnen door te kijken. Ik zag de omtrek van een man. Wauw! Dat postuur mocht er wezen.

Een baantje als dit brengt bepaalde risico’s met zich

mee. Mensen die proberen te ontkomen aan een gevangenisstraf zijn snel. Die moet je pakken zodra je ze pakken kunt en het er maar op wagen. Er is geen tijd om de buurt te leren kennen, de routine te bestuderen, te kijken wie op bezoek komen. Ik was hier zonder ondersteuning van surveillance en zonder hulptroepen en ik ging naar binnen met een bonkend hart achter mijn ribbenkast terwijl de adrenaline door mijn bloed raasde als water door een brandslang. Ik kon het proeven. Amandelen en sacharine. Ik was doodsbang en genoot met volle teugen.

Hoofdstuk 2

De straatverlichting was uit en de nacht daalde neer met golven van witte wolken die een zwak schijnsel wierpen over de verwilderde tuin en de hitte insloten als een deken. Atlanta in de zomer – verstikkend en vochtig. Zenuwen en vocht zorgden voor een straaltje zweet dat vanuit mijn haarlijn over mijn donkere wangen biggelde. Ik had mijn gezicht gecamoufléerd en voor nachtwerk donker gekleed. Zo hurkte ik naast de voordeur en zocht in mijn zwarte canvas rugzak naar Tom. Ik noemde hem tenminste Tom, naar een *Peeping Tom*, een gluurder. Het was een optische buis van bijna een meter lang met aan de ene kant een miniatuurschermpje en aan de andere kant een elektronisch oog. Dankzij Tom hoef ik bij dit soort klusjes veel minder naar dingen te raden. Ik wurmde de smalle buis onder de deur door en bestudeerde de hele voorkamer.

Het onderwerp, Antonio Johnson, was een recidivist op het gebied van geweldsmisdrijven. Hij was pas twee maanden uit de gevangenis toen hij een supermarkt overviel. Ik had hem drie weken geleden opgespoord in Canada en was hem toen weer uit het oog verloren. Zijn ex-vrouw woonde echter in Atlanta en Johnson had haar al vaker gestalkt. Zij kreeg geregeld telefoontjes waarbij als ze opnam de verbin-

ding werd verbroken. Met behulp van een vriend bij de politie kon ik de telefoontjes herleiden naar een louché motel in West End, de drugswijk van Atlanta. Daar vond ik mensen die Johnson kenden. Een van hen was bereid hem voor veertig dollar te verlinken. Hij zat ergens in de buurt van Jonesboro Road vlak bij Boulevard en de federale gevangenis waar zelfs de plaatselijke bewoners bij stoplichten hun portier op slot doen en waar iedereen, als het kan, in het donker met een boog omheen loopt.

Ik zag hem door mijn buis op een versleten bank zitten met zijn voeten op de rand van een houten haspel die als salontafel dienstdeed. Zo te zien was hij alleen, een biertje in zijn rechterhand, zijn linkerhand op zijn schoot en deels buiten mijn gezichtsveld. *Heb je iets te verbergen, grote reus?*

Hurkend in de vochtige lucht op de veranda rook ik, vaag boven de zoete, misselijkmakende geur van vuilnis en lege bierblikjes, iets synthetisch dat me deed denken aan superlijm en polystyreen.

Ik ontgrendelde de Glock en klopte op de voordeur. Ik zou mijn meest overtuigende vrouw-in-noodstem gebruiken, zeggen dat ik iemand moest bellen, zeggen dat ik een lekke band had, wat dan ook, alles om te zorgen dat hij de deur opendeed. Ik zou wel zien. Sinds ik alleen werkte had ik geleerd te improviseren.

Johnson aarzelde niet. Ik ving door mijn buis een glimp op van iets wat uit zijn schoot tevoorschijn kwam, een seconde voor hij naast mijn oor een gat in de deur schoot ter grootte van een softbal. De knal was oorverdovend, het hout van de deur versplinterde en duizelig tuimelde ik van de veranda af om mezelf in veiligheid te brengen.

Nog een knal. De ramen ontploften. Glassplinters vlogen alle kanten op. Ik maakte me zo klein mogelijk tegen de zijkant van de veranda en voelde steken in mijn nek en armen waar ik werd geraakt. Ik stond net ver genoeg op om in de richting van het raam te kunnen schieten. Ik wilde hem niet neerschieten. Ik wilde alleen dat hij zich zou terugtrekken.

...toen werd het stil.

Half hurkend ging ik trapje van de veranda op naar de voordeur. Nog steeds stilte. Ik probeerde met mijn hand door het gat in de deur bij de deurknop te komen. Toen hoorde ik het, een jachtgeweer, een godvergeten dreigend geluid en als je dat ooit hebt gehoord, vergeet je het nooit meer – de hendel die naar achteren glijdt, een patroon dat eruit valt, de volgende die de loop in glijdt en de vergrendeling. Iemand met ervaring kan dat in een onderdeel van een seconde en Johnson had meer dan genoeg ervaring.